

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар на навуковай рабоце
БДУКМ

 В.Р. Языковіч

«21» кастрычніка 2019 г.

Рэгістрацыйны № ВД- 131 / эвуч.

ІНФАРМАЦЫЙНЫЯ ТЭХНАЛОГІІ Ў ТУРЫСТЫЧНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

*Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі
на вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці 1-23 01 12 Музейная справа і ахова
гісторыка-культурнай спадчыны (на напрамках)
напрамку спецыяльнасці 1-23 01 12-04 Музейная справа і ахова гісторыка-
культурнай спадчыны (культурная спадчына і турызм)*

Вучэбная праграма складзена на аснове адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі I ступені ОСВО 1-23 01 12-2013 па спецыяльнасці 1-23 01 12 Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны (па напрамках), вучэбнага плана ўстановы вышэйшай адукацыі па напрамку спецыяльнасці 1-23 01 12-04 Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны (культурная спадчына і турызм). Рэгістрацыйны нумар Е 23-1-87/17 вуч. ад 04 ліпеня 2017 г.

СКЛАДАЛЬНІК

Д.В. Герасіме́нак, старшы выкладчык кафедры гісторыі Беларусі і музейзнаўства ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат культуралогіі

РЭЦЭНЗЕНТЫ

Я.А. Кавалёў, начальнік аддзела якасці і вучэбна-аналітычнай работы дзяржаўнай установы «Нацыянальнае агенцтва па турызму», кандыдат культуралогіі;

Т.С. Жылінская, загадчык кафедры інфармацыйных тэхналогій у культуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат педагагічных навук

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай гісторыі Беларусі і музейзнаўства ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

(пратакол №11 ад 26.04.2019 г.);

Прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

(пратакол №5 ад 12.06.2019 г.).

Адказны за рэдакцыю:

Адказны за выпуск: *Д.В. Герасіме́нак*.

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Актуальнасць вывучэння вучэбнай дысцыпліны «Інфармацыйныя тэхналогіі ў турыстычнай дзейнасці» абумоўлена тым, што сучасныя асаблівасці рэалізацыі турысцкага прадукту не дазваляюць казаць аб паўнаwartасным развіцці турыстычнага прадпрыемства без адпаведнага інфармацыйнага забеспячэння. Менавіта інфармацыйныя тэхналогіі забяспечваюць сувязі паміж вытворцамі турыстычных паслуг не толькі ў выглядзе патокаў інфармацыйных дадзеных, але і ў форме паслуг і плацяжоў. У сувязі з гэтым вывученне прынцыпаў і метадаў прымянення сучасных інфармацыйных тэхналогій у індустрыі турызму з'яўляецца неабходнай умовай падрыхтоўкі спецыялістаў у гэтай галіне.

Асноўная *мэта* вывучэння вучэбнай дысцыпліны: фарміраванне ў студэнтаў теарэтычных ведаў і практычных навыкаў прымянення інфармацыйных тэхналогій у сферы турыстычных паслуг.

Задачы вывучэння вучэбнай дысцыпліны «Інфармацыйныя тэхналогіі ў турыстычнай дзейнасці» – азнаёміць будучых спецыялістаў з сучаснымі інфармацыйнымі і камунікацыйнымі тэхналогіямі ў турызме; навучыць студэнтаў рабоце з глабальнымі сістэмамі рэзервавання і броніравання, аўтаматызаванымі сістэмамі кіравання прадпрыемствам турыстычнай індустрыі.

Зместам вучэбнай дысцыпліны «Інфармацыйныя тэхналогіі ў турыстычнай дзейнасці» прадугледжана фарміраванне наступных кампетэнцый у адпаведнасці з адукацыйным стандартам вышэйшай адукацыі першай ступені на спецыяльнасці 1-23 01 12 Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны (па напрамках):

Сацыяльна-асобасныя кампетэнцыі:

- САК-6. Умець працаваць у камандзе;
- САК-7. Умець фарміраваць і адстойваць уласную думку.

Прафесійныя кампетэнцыі:

- ПК-1. Планаваць, арганізоўваць і ўдасканалваць дзейнасць службаў кіравання музейнай справай, аховы гісторыка-культурнай спадчыны, адукацыі і турызму;
- ПК-2. Планаваць, арганізоўваць і весці менеджарскую, маркетынговую, фінансавую і пасрэдніцкую работу;
- ПК-6. Умець фармуляваць задачы па праектаванні, эксплуатацыі і ўдасканалванні (у частцы інфармацыйнага забеспячэння) стацыянарных музейных экспазіцый, выставак і турыстычных маршрутаў;
- ПК-14. Планаваць, арганізоўваць і весці навукова-метадычную і вучэбна-метадычную работу;
- ПК-15. Праводзіць кансультаванне па пытаннях музейнай справы, арганізацыі турызму і аховы гісторыка-культурнай спадчыны;
- ПК-16. Здзяйсняць пошук, сістэматызацыю і аналіз інфармацыі па перспектывах развіцця галіны, інавацыйных тэхналогіях, праектах і рашэннях;
- ПК-17. Вызначаць мэты інавацый і спосабы іх дасягнення;
- ПК-18. Працаваць з навуковай і вучэбна-метадычнай літаратурай;
- ПК-19. Ацэньваць канкурэнтаздольнасць і эканамічную эфектыўнасць распрацоўваемых музейных тэхналогій;
- ПК-20. Выкарыстоўваць метады аналізу і арганізацыі ўкаранення інавацый;
- ПК-21. Складаць дамовы сумеснай дзейнасці па засваенні новых тэхналогій;
- ПК-22. Рыхтаваць праекты ліцэнзійных дамоў аб перадачы правоў на выкарыстанне аб'ектаў інтэлектуальнай уласнасці.

У выніку вывучэння дысцыпліны студэнт павінен:

ведаць:

- ролю і месца інфармацыйных тэхналогій у прафесійнай дзейнасці;
- прызначэнне і прынцыпы працы апаратных сродкаў, аперацыйных сістэм і прыкладных праграм (тэкставых, таблічных працэсараў, праграм для распрацоўкі графічных і мультымедыйных прадуктаў, сістэм кіравання базамі даных) пры рашэнні задач збору, сістэматызацыі, апрацоўкі і захоўвання інфармацыі;

- магчымасці эфектыўнага выкарыстання і папаўнення рэсурсаў Інтэрнэт; прынцыпы функцыянавання сацыяльных сетак;
умець:

- працаваць з файлавай сістэмай, прыкладным праграмным забеспячэннем, праводзіць найпростыя аперацыі па абслугоўванні камп'ютараў;

- рэдагаваць і фарматаваць дакументы, якія змяшчаюць тэкст, табліцы, малюнкi, схемы, формулы, дыяграмы, аб'екты мультымедыя, ствараць простыя карыстальніцкія базы даных і праводзіць асноўныя аперацыі з імі, распрацоўваць структуру, напaўняць зместам, выбіраць дызайн слайдаў для электроннай прэзентацыі вынікаў вучэбна-даследчай і прафесійнай дзейнасці, ужываць электронныя табліцы для апрацоўкі эксперыментальных даных і матэматычнага мадэлявання;

- карыстацца асноўнымі магчымасцямі, паслугамі і інфармацыйнымі рэсурсамі камп'ютарных сетак, у тым ліку сеткі Інтэрнэт;

валодаць:

- навыкамі стварэння, фарматавання, рэдагавання дакументаў з дапамогай тэкставых працэсараў і рэдактараў;
- сродкамі эфектыўнага пошуку інфармацыі ў Інтэрнэт, эфектыўнага выкарыстання сеткавых рэсурсаў вучэбнай, навуковай і прафесійнай дзейнасці;

Пры выкладанні вучэбнай дысцыпліны «Інфармацыйныя тэхналогіі ў турыстычнай дзейнасці» ўлічваецца яе сувязь з вучэбнымі дысцыплінамі

цыкла спецыяльных дысцыплін, такімі як «Гісторыя і арганізацыя турызму», «Менеджмент і маркетынг у турызме», «Тураперэйтынг», «Эканоміка турызму» і іншымі вучэбнымі дысцыплінамі, якія служаць падмуркам у набыцці прафесійных ведаў па напрамку падрыхтоўкі «культурная спадчына і турызм».

У адпаведнасці з вучэбным планам, на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Інфармацыйныя тэхналогіі ў турыстычнай дзейнасці» прадугледжана 84 гадзіны, з якіх 46 – аўдыторныя. Прыкладнае размеркаванне аўдыторных гадзін па відах: лекцыі – 20 гадзін, семінарскія заняткі – 8 гадзін, практычныя заняткі – 18 гадзін.

Рэкамендаваная форма кантролю ведаў студэнтаў – залік.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Тэма 1. Уводзіны. Агляд інфармацыйных тэхналогій у індустрыі турызму

Актуальнасць, мэта і задачы, структура вучэбнай дысцыпліны «Інфармацыйныя тэхналогіі ў турыстычнае дзейнасці», яе месца ў сістэме прафесійнай падрыхтоўкі будучых спецыялістаў. Кампетэнцыі, якія набываюць студэнты ў працэсе вывучэння вучэбнай дысцыпліны. Асноўныя віды вучэбных заняткаў і арганізацыя самастойнай работы студэнтаў, форма кантролю. Вучэбна-метадычнае і інфармацыйнае забеспячэнне вучэбнай дысцыпліны.

Развіццё і станаўленне інфармацыйнага грамадства. Інфармацыйныя рэвалюцыі. Інфармацыйныя тэхналогіі: паняцце, класіфікацыя. Этапы развіцця інфармацыйных тэхналогій. Уплыў інфармацыйных тэхналогій на бізнес. Інфармацыйная бяспека. Роля, значэнне і перспектывы развіцця інфармацыйных тэхналогій у турызме.

Тэма 2. Інтэрнэт-забеспячэнне турысцкага бізнесу

Гісторыя развіцця кампутарных сетак. Паняцце глабальнай кампутарнай сеткі Інтэрнэт. Структурныя кампаненты Інтэрнэт. Пошукавыя сістэмы Інтэрнэт. Класіфікацыя турысцкіх інфармацыйных рэсурсаў. Турыстычныя парталы, турыстычныя агенцтвы і іншыя сэрвісы і паслугі сеткі Інтэрнэт. Электронная камерцыя ў турызме.

Тэма 3. Праграмнае забеспячэнне дзейнасці турыстычнага прадпрыемства

Этапы аўтаматызацыі турфірмы. Фактары, якія ўплываюць на выбар турфірмай праграмнага прадукту. Выбар праграмнага прадукту. Класы сучасных аўтаматызаваных сістэм. Патрабаванні, што прад'яўляюцца да тыпавай інфармацыйнай тэхналогіі кіравання.

Агляд найбольш папулярных праграмных прадуктаў для аўтаматызацыі дзейнасці тураператара і турагенцтва. Праграмнае забеспячэнне “Мастер-Тур”.

Тэма 4. Сістэмы рэзервавання і броніравання

Глабальныя і карпаратыўныя сеткі. Гісторыя іх узнікнення і развіцця. Глабальныя сеткі і іх магчымасці. Абсталяванне і праграмнае забеспячэнне глабальных сетак.

Класіфікацыя сістэм броніравання і рэзервавання. Характарыстыка і функцыянальныя магчымасці сістэм броніравання і рэзервавання. Агульная характарыстыка асноўных сістэм (Amadeus, Sabre, Worldspan, Galileo): функцыянальныя магчымасці і рэгіянальнае распаўсюджанне. Недалучальныя сістэмы броніравання (Fidelio, Trust, SRS і інш.).

Тэма 5. Выкарыстанне інфармацыйных тэхналогій у музейнай дзейнасці

Асноўная мэта выкарыстання інфармацыйных тэхналогій у музеі. Інфарматызацыя сервісных і рэсурсных функцый музея. Інтэграванне інфармацыйных тэхналогій у экспазіцыйнай прасторы. Электронныя рэсурсы як абавязковы элемент дзейнасці сучаснага музея. Прасоўванне дзейнасці музея ў Інтэрнэт. Музей і сацыяльныя сеткі.

Вопыт стварэння электронных экспазіцый. Электронныя этыкетаж, інфакіёскі, плазменныя панэлі, тачскрыны ў музейнай экспазіцыі. Кіраванне апаратна-праграмным комплексам музейнай экспазіцыі.

Тэма 6. Аўтаматызаваныя інфармацыйныя сістэмы ў музеях

Разнастайны падыходы да стварэння аўтаматызаваных інфармацыйных сістэм (AIC). Мэты і задачы AIC. Патрабаванні да сістэмы, яе

функцыянальныя характарыстыкі. Камп'ютэрныя і тэхнічныя патрабаванні да функцыянавання АІС у музеі.

Беларускі вопыт укаранення АІС у музеі. Кампанія ІНЕАК і яе роля ў інфармацыйным забеспячэнні дзейнасці беларускіх музеяў. Агульнанацыянальная аўтаматызаваная музейная сістэма "Музей-5". Яе станоўчыя бакі і недахопы. Мэты і задачы, якія вырашае АІС "Музей-5".

Знаёмства з інструкцыяй па карыстанню АІС "Музей-5". Аздадка асноўных палёў АІС. Магчымасці АІС.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін			Колькасць гадзін КСР	Форма кантролю ведаў
		Лекцыі	Семінарскія заняткі	Практычныя заняткі		
1.	Уводзіны. Агляд інфармацыйных тэхналогій у індустрыі турызму	2				
2.	Інтэрнэт-забеспячэнне турысцкага бізнесу	2	2		2	Выбарачнае апытанне, тэставае заданне
3.	Праграмае забеспячэнне дзейнасці турыстычнага прадпрыемства	2		4	2	Выбарачнае апытанне, тэставае заданне, пісьмовая работа
4.	Сістэмы рэзервавання і броніравання	2	2		2	Выбарачнае апытанне, тэставае заданне, пісьмовая работа
5.	Выкарыстанне інфармацыйных тэхналогій у музейнай дзейнасці	2	2		2	Выбарачнае апытанне, тэставае заданне, пісьмовая работа
6.	Аўтаматызаваныя інфармацыйныя сістэмы ў музеях	6		10	2	Выбарачнае апытанне, тэставае заданне, пісьмовая работа
	Разам:	16	6	14	10	

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная:

1. Гурьянова, Ф.А. Информационные технологии обслуживания туристов : учебное пособие / Ф.А. Гурьянова, Л.А. Зуева, Л.А. Родигин ; Российская международная академия туризма. – М. : Советский спорт, 2010. – 136 с.
2. Денисов, Д.П. Интернет-технологии в электронном бизнесе и коммерции / Д.П. Денисов. – М. : Лаборатория книги, 2012. – 112 с.
3. Иконников, В.Ф. Информационные технологии в индустрии туризма : учеб.-метод. пособие / В.Ф. Иконников, М.Н. Садовская. – Минск : РИПО, 2014. – 78 с.
4. Методические рекомендации по сайтам музеев [Электронный ресурс]. – Москва, 2017. – Режим доступа: http://e-books.arts-museum.ru/site_method/
5. Морозов, М.А. Информационные технологии в социально-культурном сервисе и туризме. Оргтехника : учебник / М.А. Морозов, Н.С. Морозова. – М. : Академия, 2009. – 238 с.
6. Ноль, Л.Я. Информационные технологии в деятельности музея : учебное пособие / Л.Я. Ноль. – М. : РГГУ, 2007. – 203 с.
7. Синаторов, С.В. Информационные технологии в туризме: учеб. пособие / С.В. Синаторов, О.В. Пикулик, Н.В. Боченина. – М. : Альфа-М : Инфра-М, 2012. – 336 с.

Дадатковая:

8. Сосновский, О.А. Информационные технологии в туризме: учеб. – практ. пособие/ А.А. Сосновский, А.А. Федорович. – Мн. : БГЭУ, 2008. – 95 с.
9. Тесля, Е.В. Отраслевые информационные ресурсы : учебное пособие / Е.В. Тесля. – М. : Директ-Медиа, 2019. – 126 с.
10. Туризм и отдых [Электронный ресурс]. – Режим доступа. – <http://www.tio.by/>
11. Уокер, Д. Введение в гостеприимство : учебное пособие / Д. Уокер ; ред. Л.В. Речицкая, Г.А. Клебче ; пер. В.Н. Егоров. – 4-е изд., перераб. и доп. – М. : Юнити-Дана, 2015. – 735 с.
12. Чудновский, А.Д. Информационные технологии в туризме: учеб. пособие / А.Д. Чудновский, М.А. Жукова. – М. : КНОРУС, 2006. – 104 с.
13. Шаховалов, Н.Н. Интернет-технологии в туризме : учебное пособие / Н.Н. Шаховалов. – Барнаул : АлтГАКИ, 2007. – 251 с.

Характарыстыка рэкамендуемых метадаў выкладання

Пры арганізацыі выкладання вучэбнай дысцыпліны «Інфармацыйныя тэхналогіі ў турыстычнай дзейнасці» рэкамендуецца выкарыстоўваць традыцыйныя формы і метады навучання студэнтаў: лекцыйныя і семінарскія заняткі, а таксама элементы самастойнай работы.

У лік эфектыўных педагагічных тэхналогій, якія спрыяюць развіццю ў студэнтаў крытычнага мыслення, вопыту фарміравання і выкарыстання інструментарыя вучэбна-даследчай дзейнасці, ролевага і імітацыйнага мадэлявання, магчымасці творча засвойваць новы вопыт, вылучаюцца тэхналогіі: праблемнага навучання; развіцця крытычнага мыслення; практнага навучання; камунікацыйныя і інфармацыйныя тэхналогіі; тэхналогіі вучэбна-даследчай дзейнасці; метады аналізу канкрэтных сітуацый; іншыя інавацыйныя і інтэрактыўныя метадыкі.

Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі і выкананні самастойнай работы студэнтаў

Арганізацыя самастойнай работы студэнтаў прадугледжвае падрыхтоўку студэнтамі інфармацыйных матэрыялаў на адпаведную тэматыку, мультымедыя прэзентацый па асобных падразделах курса, вывучэння дадатковых крыніц і літаратуры, падрыхтоўцы да заліку і інш.

Самастойная работа студэнтаў накіравана на:

- фарміраванне навыкаў пошуку і аналізу розных відаў інфармацыі;
- засваенне, сістэматызацыю і трансляцыю атрыманых ведаў у будучай прафесійнай дзейнасці;
- развіццё дадатковых навукова-даследчых навыкаў.

Кантроль за выкананнем самастойнай работы з'яўляецца бягучым і рэалізуецца праз электронную пошту, індывідуальныя кансультацыі, падчас лекцыйных і семінарскіх заняткаў, а таксама падчас правядзення заліку.

Пералік рэкамендуемых сродкаў дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці студэнтаў

Арганізацыя вучэбнай работы студэнтаў накіравана на засваенне лекцыйнага матэрыялу, а таксама на самастойны пошук і падрыхтоўку інфармацыйных матэрыялаў да семінарскіх заняткаў па вучэбнай дысцыпліне.

Для дыягностыкі атрыманых студэнтамі ведаў прадугледжваецца выкарыстанне наступных сродкаў:

- тэставыя заданні па асобных падраздзелах і дысцыпліне ў цэлым;
- пісьмовыя работы па асобных падраздзелах дысцыпліны;
- мультымедыя прэзентацыі па асобных падраздзелах дысцыпліны;
- выступленні студэнтаў на семінарскіх занятках па самастойна падрыхтаваных тэмах.

Выніковая ацэнка вынікаў вучэбнай дзейнасці прадугледжвае правядзенне заліку.